

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příprava na vyučování Zeměpisu s cíli v oblastech OSV a VMEGS

Název učební jednotky (téma)	Problémy Afriky						
Stručná anotace učební jednotky	Žáci ve dvojicích formou brainstormingu určují, co pro ně znamená pojem <i>africký problém</i> . Ve skupině řeší, které ze zadaných problémů Afriky, jsou pro ně důležité, a jak by se daly problémy řešit.						
Nutné předpoklady (Již osvojené znalosti a dovednosti žáků, které umožní, aby jednotka efektivně směřovala ke svým cílům).	<ul style="list-style-type: none"> • Znalost Afriky, pro možné odvození jejích problémů • Zkušenosti s prací ve skupinách 						
Časový rozsah učební jednotky	45 minut						
Věk žáků (ročník)	7. ročník						
Zařazená průřezová témata (včetně čtenářství)	OSV	MKV	MV	VMEGS	VDO	EV	Čtenářství
	Ano			Ano			

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>Vyučovací obor(y)</p>	<p>Zeměpis</p>
<p>Dlouhodobé cíle (Klíčové kompetence, části profilu absolventa, části výchovné a vzdělávací strategie školy)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Žák je schopen efektivně pracovat ve skupině. • Žák je schopen ve skupině i samostatně vymýšlet možná řešení problémů.
<p>Cíle jednotlivých průřezových témat a čtenářství, které chci v dané učební jednotce naplnit</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák projevuje pozitivní postoj k řešení problémů, přijímá problémy jako výzvu. • Žák zhodnotí míru svého zapojení do skupinové práce. <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák zjišťuje problémy lidí žijících v obtížných podmínkách a je ochoten přispět ke zlepšení jejich situace. • Žák na příkladech ilustruje nerovnost ve světě v oblasti ekonomické i sociální.
<p>Cíle učební jednotky</p>	<p>Zeměpis</p> <p>RVP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států.

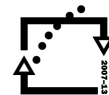
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	<ul style="list-style-type: none"> • Žák lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech. <p>Školní výstupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák rozpozná problémy Afriky. • Žák se seznámí s reálnými problémy Afriky. • Žák dokáže navrhnout řešení problémů Afriky.
<p>Hodnocení</p> <p>(Z čeho učitel i žáci poznají, že bylo dosaženo cílů a jak to učitel i žáci budou hodnotit)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tabulka ke zhodnocení skupinové práce <p><i>Učitel dává žákům popisné zpětné vazby:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – k otázkám, které žáci kladou, – k problémům, které vyvstali při prezentaci pracovních výsledků.
<p>Popis učební jednotky</p>	<p>1. Seznámení se s tématem a průběhem hodiny</p> <p>2. Brainstorming ve dvojicích</p> <p>Žáci ve dvojicích píšou slova a sousloví na téma <i>Jaké problémy má Afrika?</i> K zapisování budou stačit 2 až 3 minuty.</p> <p>3. Zapisování výsledků brainstormingu</p> <p>Na tabuli či flipchart žáci zapisují problémy Afriky, na které přišli. Např. chudoba, hlad, nedostatek léků, nebezpečná zvířata. Kvůli času, nepíšou žáci všechny problémy, ale vyberou jen 2, pro ně významné.</p> <p>4. Diskuse</p> <p>S žáky krátce prodiskutujeme výsledky brainstormingu. Zeptáme se, proč uvádějí právě tyto problémy, kdo/co je mohl/o způsobit apod.</p>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	<p>5. Práce s tabulkou problémů</p> <p>Žáky rozdělíme do skupin (3–4 žáci). Každá skupina dostane tabulku (Příloha A) s existujícími problémy Afriky. Žáci plní 2 úkoly. Mají si ve skupině dohodnout pořadí problémů podle závažnosti (určit jeden nejvýznamnější problém). K pořadí uvedou argument, proč si to myslí. Druhým úkolem je navrhnout možné řešení problémů, což může být vcelku obtížné. Jde nám hlavně o to, aby žáci nad problémy přemýšleli. Při skupinové práci sledujeme i práci skupin, kterou na závěr zhodnotíme.</p> <p>6. Hodnocení</p> <p>Výsledky s žáky prodiskutujeme. Hlubší analýza problémů Afriky může být provedena v další hodině, kdy je na diskusi více prostoru. Každá skupina řekne své pořadí problémů a z výsledků vytvoříme trojici nejvýznamnějších problémů, trápících Afriku. K této trojici pak každá skupina navrhuje možná řešení, která je napadla. Zdůrazníme, že pomoc Afrike je velmi obtížná, že se o ni už mnoho let snaží spousta lidí, ale že i malá pomoc (např. od žáků) má význam! Výsledky zapisujeme na tabuli či flipchart.</p> <p>Členové skupin zhodnotí své zapojení do skupinové práce. Každý dostane hodnotící dotazník k práci ve skupině (Příloha B).</p> <p>7. Závěr</p> <p>Žáci jsou vyzváni k tomu, aby sdělili nejdůležitější informaci, kterou si z dnešní hodiny odnášejí.</p>
<p>Seznam příloh</p>	<p>Příloha A – Tabulka</p> <p>Příloha B – Reflexe skupinové práce</p>
<p>Autor lekce (realizátor učební jednotky), škola</p>	<p>Mgr. Ondřej Bartůšek</p> <p>ZŠ Liberec</p> <p>Lesní 575/12, 460 01 Liberec</p>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Závěrečná sebereflexe učitele
(následuje po odučení učební jednotky)

**Co se mi osvědčilo
během vyučování** (co
fungovalo, mělo úspěch,
z čeho jsem měl/a
radost).

Pevný časový harmonogram (brainstorming, skupinová práce).

**S jakými problémy
(obtížemi) jsem se
během vyučování
setkal/a.**

—

**Co bych příště udělal/a
jinak** (jak bych upravil/a
tuto přípravu).

—

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tabulka

	Problém	Pořadí důležitosti	Argument	Návrh možného řešení
1	SUCHO			
2	NÍZKÁ VZDĚLANOST			
3	MALÁ VYSPĚLOST STÁTŮ			
4	ŠPATNÁ ZDRAVOTNÍ PÉČE			
5	NEDOSTATEK VODY			

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	Problém	Pořadí důležitosti	Argument	Návrh možného řešení
6	MALÁ MECHANIZACE V ZEMĚDĚLSTVÍ			
7	NEMOCI A EPIDEMIE			
8	KÁCENÍ LESŮ A ROZŠIŘOVÁNÍ POUŠTÍ			
9	PYTLÁCTVÍ			
10	OZBROJENÉ KONFLIKTY			

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Moje zapojení do skupinové práce

Jméno:.....

Přečti si všechny otázky v tabulce. Vybav si práci, kterou budeš hodnotit, a přemýšlej o ní. Na každou otázku uveď odpověď značkou do jednoho sloupce tabulky (značku můžeš vymyslet).

	OTÁZKA	ANO	SPÍŠE ANO	SPÍŠE NE	NE
1	Pracoval/a jsem nejlépe, jak umím?				
2	Podařilo se mi splnit všechny zadané úkoly?				
3	Rozuměl/a jsem všem zadaným úkolům?				
4	Byly pro mě úkoly obtížné?				
5	Bavily mě zadané úkoly?				
6	Zvládl/a jsem úkoly bez pomoci učitele?				
7	Pomáhal/a jsem ve skupině při řešení úkolů?				
8	Sděloval/a jsem a obhajoval/a ve skupině svůj názor?				
9	Dokázal/a jsem naslouchat druhým ve skupině?				
10	Ve chvílích, kdy někdo z naší skupiny nepracoval tak, jak jsem si představoval/a, sdělil/a jsem mu/jí to.				
11	Na kolik % bych ohodnotil svojí celkovou práci ve skupině:				

